

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Studijní obor: Anglický jazyk a literatura (dvouoborové studium)

Název práce: Srovnání dvou českých překladů románu „K majáku“ od Virginie Woolfové

Autor/-ka práce: Alena Kubáňová

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Ladislav Nagy, Ph.D.

Oponent/-ka bakalářské práce: PhDr. Mariana Machová, Ph.D.

Stručná charakteristika práce

Práce srovnává dva české překlady románu Virginie Woolfové *K majáku*: překlad Jarmily Fastrové z roku 1965 a překlad Kateřiny Hilské z roku 1999. Na základě velkého množství příkladů porovnává postupy překladatelek v oblasti lexikální, morfologické a syntaktické a dospívá k závěru, že překlad Kateřiny Hilské má větší tendenci k doslovnosti oproti „volnějším“ překladu Jarmily Fastrové.

Celkové zhodnocení

Na práci oceňuji především soustředěnost na daný problém, přehlednou strukturu (jednotlivé jevy jsou zkoumány podle jednotlivých mluvnických rovin), zaměření na zcela konkrétní překladatelské postupy a pečlivý výběr příkladů. Analýza překladů vyžadovala od autorky práce hluboké ponoření jak do původního textu, tak do obou textů českých, podložené lingvistickými znalostmi z obou jazyků včetně zvládnuté práce s lingvistickou terminologií. Práce je do velké míry popisná a zaměřená spíše na důkladné zkoumání jednotlivých dílčích postupů (překlad jednotlivých slovních druhů, míra expresivity, opakování apod.) než na celkovější a obecnější hodnocení zkoumaných textů. Základní metodou je srovnávání konkrétních příkladů, které je na jednu stranu velmi cenné, na druhou však poněkud mechanické (to je zejména případ tabulek, kde se pouze mechanicky vedle sebe kladou jednotlivé výrazy z originálu a z obou překladů bez dalšího komentáře). Za příklady slouží velmi malé části textu – pouze jednotlivá slova či části vět –, delší úseky a širší kontext uvádí autorka jen ojediněle. Za jednoznačný nedostatek považuji absenci stránkových odkazů u jednotlivých příkladů (čtenář tak nemůže příslušný kontext ani dohledat v původním textu). Nabízí se otázka, zda lze na jednotlivých z kontextu vytržených řešeních skutečně přesvědčivě ilustrovat celkový překladatelský přístup (vytrácí se zde například možnost zohlednění různých kompenzačních postupů v překladu – překladatel nezachová určitý rys originálu na jednom místě, ale doplní ho na místě jiném: takový postup není práce díky své metodě s to zachytit).

Z hlediska metodického není jasné, jak reprezentativní výběr příklady představují, zda jsou vybrány nahodile apod.; u takto popisného přístupu k srovnání textů by alespoň v některých případech byla na místě skutečně statistická metoda srovnávající všechna řešení daného problému. (Např. v odstavci o superlativech autorka uvádí, že v překladu K. Hilské se u superlativu „vždy [...] objeví i ukazovací zájmeno“, což ilustruje třemi příklady, není však jasné, zda se „vždy“ týká pouze těchto tří příkladů, nebo skutečně všech překladů superlativů v celém románu.)

Obecnějším závěrům či hodnocením, která z uvedených porovnaní plynou, je věnován minimální prostor, což je škoda. Autorka se vyhýbá estetickým soudům, těm se však lze při analýze uměleckého překladu vyhnout jen stěží a zdá se, že autorka by jich jistě byla schopná (jak naznačuje například kratičká zmínka o důrazu na rytmus u Fastrové na s. 44).

Struktura práce je poněkud mechanická, což vede k jisté redundanci (je otázka, zda je nutné zařazovat samostatnou kapitolu pro každý slovní druh, když se překladatelský přístup neproměňuje druh od druhu), někdy až nepřehlednosti: např. otázka expresivnosti se řeší jak v kapitole věnované lexiku, tak v kapitole věnované morfologii – u analýzy překladu by možná byla na místě spíše samostatná kapitola věnovaná souhrnně některým stylistickým aspektům (jako je právě hovorovost apod.). Nepraktičnost mechanického členění dle lingvistických kategorií se projevuje i v řazení některých pasáží: např. již zmiňovaná pasáž o superlativech by patřila spíše do části o morfologii, zde je zařazena v závěru celé části o lexiku.

Mezi odbornou literaturou postrádám více odborných translátologických textů (teorie překladu je zde zastoupena pouze klasickou monografií J. Levého), které by autorce dále pomohly formulovat obecnější závěry a uvidět analyzované materiály v patřičném kontextu (když např. K. Hilská nahrazuje uvozující „say“ pestřejšími synonymy, postupuje tak v souladu se zavedenou tradicí, která je v odborné literatuře popsána).

Mezi drobnějšími, leč nepřehlédnutelnými nedostatky je nutné zmínit četné nepřesnosti, překlepy a chyby, které v práci, která je jinak velmi pečlivá, působí značně rušivě: mezi ně patří např. kolísání při přechylování ženských příjmení (Woolfová, ale Stephen), chyby ve jménech (Leonardo Woolf, Bloomburský kroužek), kolísající způsob psaní názvů děl (někdy uvozovky, někdy kurzíva, někdy obojí...), chybné tvary „ji“ a „jí“, nestandardní tvary číslovek „13-ti“ a „10-ti“, vyšínutí z větné vazby („zálibení k“, s. 10, „diagnostikován s rakovinou“, s. 11), ojedinělé věcné chyby („zájmena ve všech pádech a časech“, s. 32; výraz „parádní pokoj“ v překladu J. Fastrové autorka interpretuje jako expresivní a „hovorový“, přičemž ale jde o dobový termín označující „salon“, tedy pojem v daném kontextu neutrální, z dnešního pohledu mírně zastaralý). Nejasné je také zařazení biografii Virginie Woolfové a obou překladatelek v úvodu práce, které nemají žádný význam pro vlastní obsah práce.

Práce nepochybně splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci, vzhledem k uvedeným výhradám navrhuji hodnocení „velmi dobře“.

Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře